

KENEVİR EKİM OLAYLARINDA

Örnek Olay 1: Gelen bir ihbara göre, A isimli şahsın evinin arkasında bulunan gizli alanda belli miktarda kenevir bitkisi ekilmiş olduğu bildirilmiştir.

Cumhuriyet savcısının genel itibarıyla vereceği talimatlar ile yapması gereken işlemler:

Böyle bir ihbar üzerine Cumhuriyet savcısına haber verilerek arama ve elkoyma kararı temin edilmelidir. Gecikmesinde sakınca varsa **yazılı** olmak kaydıyla gecikmesinde sakınca bulunan hal nedeniyle arama ve elkoyma kararı savcı tarafından verilerek kolluk tarafından aramaya başlanılır.

- 1) İl Tarım Müdürlüğünden bir ziraat mühendisi (ziraat mühendisi yoksa ziraat teknisyeni) temin edilerek olay yerine yeteri kadar kuvvetle gidilmelidir.
- 2) Arama ve elkoyma kararı gösterilerek içeriye girilmeli ve kenevirlerin olduğu alana gelinmelidir.
- 3) Ziraat mühendisi veya teknisyeniyle yapılacak mülakatta bu bitkinin kenevir bitkisi olup olmadığı sorulmalıdır. Kenevir bitkisi olduğunu beyan etmesi halinde buna ilişkin rapor düzenlemesi istenmeli ve işlemlere devam edilmelidir. (Ziraat mühendisi veya teknisyeni bu beyanının gereği olarak daha sonra bir rapor düzenleyerek soruşturma evrakına sunacaktır)
- 4) Olay yerinde olay yeri tespit tutanağı tutulmalıdır. Bu tutanak kapsamında;
 - a) Olay yerinin görüntüsü kayda alınmalı,

- b) Olay yerinin krokisi çizilmeli,
 - c) Kenevirlerin kaç adetten oluştuğu belirlenmeli,
 - d) Kenevirlerin kaçının erkek kaçının dişi olduğu belirlenmeli ve tutanağa işlenmeli,
 - e) Kenevirlerin boyutlarının ne olduğu genel itibariyle belirlenmeli
 - f) Kenevirlerin bakımının (çapasının, sulamasının) vs. yapılıp yapılmadığı, etrafta bu işler için kullanılacak eşyaların (su hortumu, çapa vs) bulunup bulunmadığı hususları belirlenmeli ve tutanağa bağlanmalı,
 - g) Bu işlemlerden sonra şüphelinin ikametinin içerisinde de arama yapılmalı ve burada şüphelinin bu keneviri ne amaçla ektiğini tespiti yarayacak unsurlara (örneğin kurutulmuş vaziyette kenevir bitkisi kırıntıları vs.) bakılmalı ve tespit edilmesi halinde bunlara da elkoymalıdır.
- 5) Yapılan bu işlemlerin ardından kenevir bitkilerine elkoymakla ilişkin tutanak düzenlenmelidir.
 - 6) Elkonulan kenevirlerden kriminal inceleme için yeterli sayıda (3-5 kök) alınarak gerekli paketlenme işlemi yapılmalıdır.
 - 7) Numune haricinde arta kalan kenevirler mülki amirin onayıyla kurulacak imha komisyonu tarafından imha edilmelidir.
 - 8) Şüphelinin 2313 sayılı yasaya muhalefet suçundan savunması alınmalıdır. Bu savunmada özellikle keneviri hangi amaçla ektiği sorulmalıdır. Esrar elde etme amacı olmadığını iddia etmesi halinde buna ilişkin delillerini sunması istenmelidir. Şüphelinin savunmasını çürütecek nitelikte sorular sorulmalı ve şüphelinin hangi amaçla bu kenevir bitkisini eklediği açıkça ortaya koyulmaya çalışılmalıdır.
 - 9) Şüphelinin, evrak ve numunelerle birlikte mevcutlu/veya mevcutsuz getirilip getirilmeyeceği Cumhuriyet savcısından sorulmalıdır

Not: Uygulamada kenevir ekimi olaylarında muhafaza altına alma, tutanak tutma ve örnek alma işlemlerinde bir takım eksik ve yanlışlıklar

görülmektedir. Bu nedenle 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakebesi Hakkından Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin bir takım önemli maddelerine yer vermekte fayda vardır:

Tutanak Düzenleme

Madde 3 –

Uyuşturucu Madde ve Müstahzarlar ile suç eşyası zaptedildiğinde bir tutanak düzenlenir. Tutanakla birlikte bu madde ve eşyalar Cumhuriyet Savcılığına teslim edilir.

Dört nüsha olarak düzenlenen tutanakta;

- a)** *Zaptolunan uyuşturucu madde ve müstahzarlar ile suç eşyasının kimden, nereden ve ne surette zaptedilmiş olduğu,*
- b)** *Zaptolunan madde ve eşyanın cins, miktar, tür, marka, model, numara gibi benzerlerinden ayırmaya yeterli bütün nitelikleri,*
- c)** *Zapt işlemi sırasında sanığın veya yakınlarının hazır bulunup bulunmadığı, hazır bulunmuşlarsa zapt işlemine itiraz edip etmedikleri ve varsa itiraz sebepleri,*
- d)** *Şahitlerle zapta katılan yetkililerin açık kimlikleri*

Yazılır ve zapta ön inceleme raporu da eklenerek hazır bulunanlar tarafından imzalanır.

Tutulan zaptın iki sureti evraka eklenir. Bir sureti kapatılacak ambalaja konur. Son sureti ise zaptı düzenleyen görevlinin bağlı bulunduğu dairede kalır.

Uyuşturucu madde ve müstahzarlar ile suç eşyası bozulmayacak, değiştirilmeyecek şekilde bağlanır ve mumlanır. Mum üzerine resmi mühür basılır. Ayrıca bu şekilde hazırlanan kolinin üzerine sanığın kimliğini, zaptedilen madde ve eşyanın, cins, miktar ve soruşturma evrakının numarasını belirleyen bir etiket takılır.

Örnek alınmasına karar verilmesi

Madde 4 –

Uyuşturucu madde ve müstahzarlar ile suç eşyasının evrakla birlikte Cumhuriyet Savcılığına tesliminden sonra örnek alınma işlemi gerektiğinde Cumhuriyet Savcılığınca yapılabileceği gibi, ön inceleme raporu ve diğer delillerin dava açılması için yeterli görülmesi halinde son soruşturma sırasında mahkemece de karar altına alınabilir.

Örnek alınması sırasında hazır bulunacaklar

Madde 5 –

Hazırlık soruşturması veya son soruşturma sırasında örnek alınmasına karar verilmesi üzerine, Cumhuriyet Savcısı veya yardımcısı ile bunlar tarafından gerekli görüldüğü takdirde o yer zabıta teşkilatından konu ile ilgili bir görevli ve varsa Adli Tıp Kurumu veya polis narkotik laboratuvar uzmanı hazır bulundurulur.

Uyuşturucu maddeden örnek alınması Madde

6 –

Uyuşturucu maddelerde örnek alınması sırasında suç eşyasının ambalajı hazır bulunanlar tarafından düzenlenen bir tutanakla açılır ve net ağırlığı tesbit edilerek 3 üncü maddeye göre düzenlenen tutanakla uyuşturucu madde, müstahzar ve suç eşyasının karşılaştırılması yapılır.

Bu maddeler iyice karıştırıldıktan sonra bu karışımın altından, üstünden, yanlarından ve ortasından eşit miktarlarda örnekler alınır. Bu örneklerin esas maddenin niteliklerini ortaya koyacak şekilde alınmasına dikkat edilir.

Suç eşyası emanet dairesinde saklanacak olan numune ile laboratuvarlara gönderilecek numuneler için bu örneklerin;

- a) Toz ve katı haldekenden dört gramı,*
- b) Sıvı haldekinin on mililitresi,*
- c) Fabrikada yapılmış orijinal ambalajlarda bir adedi, ayrı ayrı numune olarak alınır ve koli haline getirilir.*

Zaptedilen madde yukarıda belirtilen miktarlarda ayrı ayrı numune almaya yeterli değilse bu miktarlar, toz ve katı haldekiler için bir gram, sıvı haldekiler için beş millilitredir.

Alınan numunelerin polis narkotik laboratuvarı veya Adli Tıp Kurumuna ya da her ikisine birlikte gönderilmesine hazırlık tahkikatı sırasında Cumhuriyet Savcılığınca, son soruşturma sırasında mahkemece karar verilir.

Jandarma Genel Komutanlığına gönderilecek örnek

Madde 7 –

Önemli uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında uluslararası TEK Sözleşmesi uyarınca menşinin tayin edilmesi amacıyla bilimsel araştırma ve analize tabi tutulmak üzere, ele geçen beş yüz gramdan fazla uyuşturucu maddelerden;

- a) Toz ve katı halde olanlardan on gramı*
- b) Sıvı halde olanlardan yirmi mililitresi,*
- c) Fabrikada yapılmış olanlardan iki orijinal ambalajı*

Altıncı maddede belirtilen şekilde ayrıca alınarak Jandarma Genel Komutanlığına bağlı narkotik analiz laboratuvarlarına gönderilmek üzere koli haline getirilir ve alınan Komutanlık "Merkez Tahkikat Bürosuna" teslim edilir.

Koli kapama tutanağı

Madde 8 –

Yönetmeliğinin altıncı ve yedinci maddelerinde belirtilen işlemler yerine getirildiğine ve kolilerin kapandığına dair her koli için dört suret tutanak düzenlenir.

Laboratuvarlara gönderilecek koliler için Cumhuriyet Savcılığı istem yazısıyla birlikte koli kapama tutanağının birer sureti koli içerisine konur.

İstem yazılarıyla koli kapama tutanağının asılları ve koliler kuryeye teslim edilir. Numune Posta İşletmesine gönderilecekse istem yazısıyla kapama tutanağının aslı postaya verilir.

İstem yazılarıyla koli kapama tutanağının kalan suretleri ve ayrıca teslim konusunda düzenlenecek tutanak Cumhuriyet Savcılığında bulunan evraka eklenir.

Laboratuvarlara gönderilecek kolilerin kapanması

Madde 9 - Tahlil ve araştırma için gönderilecek örnekler fiziksel özelliklerine uygun naylon, bez torba, şişe, kavanoz veya madeni kutu gibi temiz bir ambalaj içine konur.

Numune hangi ambalaj içine konursa konsun mutlaka üzerine naylon torba geçirilir.

Naylon torbalar daha sonra kağıt, bez gibi bir ambalaj içine sarılır ve dikişsiz veya içten makina dikişli torbalarda, yekpare bezlerle, sandık ve kutulara yerleştirilir.

Kolilerin boş kalan yerlerine sünger veya buruşmuş kağıt vesaire konularak boşluk bırakılmaz.

Örnekler torba veya yekpare bezlere konulmuş ise; torba veya bezin ağzı şişe sıkılarak sicimle en az üç defa sarılır (Şekil 1). Sicim iki düğümle sıkıca bağlanır (Şekil 2). Bağın üst kısmında kalan bezin boğaz kısmı ufak aralıklarla üst üste gelecek şekilde katlanır ve beze yapılan düğümün bir buçuk santimetre yukarisından ve düğümün bulunduğu aksi istikametten çıkacak surette ve her katından geçecek şekilde biz sokulur ve o halde bırakılır.

Kenevir Ekim Olaylarında

149

Sicimin düğümünden sonra serbest kalan uçları birbirine sıkıca bağlanarak yukarıya doğru üç santimetrelik bir örgü meydana getirilir (Şekil 3). Sicimin serbest uçları bez katlarını bozmayacak şekilde yine üç defa sarılır (Şekil 4). Ve sicim iki düğümle sıkıca bağlanır. Düğümünden sonra serbest kalan ip uçları beze takılı bulunan biz'in deliklerden ardarda geçirilir (Şekil 5). Biz geri çekilmek suretiyle ipleri aksi tarafa yani örgünün bulunduğu tarafa alınması sağlanır. Örgü bu iplerin arasına alınmak suretiyle iki defa düğümленir (Şekil 6). Düğümünden sonra serbest kalan ipuçlarına kapsül takılarak dibe kadar itilir. Kapsül kırmızı mumla mühürlenir (Şekil 7).

Koli sandık veya kutu içine konulmuş ise; sandık veya kutuların alt ve üst kapaklarının yan tahtalarla birleştiği yerlerde her üç tahta üzerine gelecek şekilde özel olarak açılmış bulunan oyuklara mühür mumu akıtılarak mühürlenir (Şekil 8). Mühürlenmeden sonra sandık veya kutu yekpare bir sicimle alt ve üst kapakların yan tahtalarla birleştikleri yerlerde karşılıklı olarak açılan deliklerden geçilerek sıkıca haçvari şekilde bağlanır. Düğümünden sonra boş kalan ipuçlarına kapsül takılarak kapsül dibe kadar itilir. Ve kırmızı mühür mumu akıtılarak mühürlenir (Şekil 9). Kolinin üzerine, gideceği yer adresi ile gönderen Cumhuriyet Savcılığı ve evrak numarası mürekkeple, okunaklı bir şekilde yazılır.

Örnek Alınamaması

Madde 10 –

Uyuşturucu madde ve müstahzarlar, örnek alınmaya müsait değilse inceleme bütünü üzerinde yapılır.

Uyuşturucu Madde ve Numunelerin Muhafazası

Muhafaza yeri Madde

11 – Uyuşturucu

madde ve

müstahzarlar ile suç

eşyası, hazırlık

tahkikatı sırasında

*örnek alınacaksa bu
işlemden sonra, aksi
takdirde hemen suç
eşyası emanet
daresine teslim edilir
ve suç eşyası emanet
daresinde muhafaza
edilir.*

Numune alındıktan sonra yapılacak işlem

Madde 12 –

Numune alındıktan sonra geri kalan uyuşturucu madde ve müstahzarlar ile diğer suç eşyaları ve emanet dairesinde saklanması gereken örnek, bu Yönetmeliğin 9. maddesinde belirtilen şekilde birlikte ambalajlanır.

Zaptolunan eşya defterine uyuşturucu madde, diğer suç eşyaları ile örnek, alt alta ve aynı sıra numarası ile kaydedilir. Zaptolunan eşya defteri ile hazırlık veya esas defterinin sıra numaraları yazılı etiket takılır ve Cumhuriyet Savcılığınca mühürlenir.

Emanet makbuzu tanzim edildikten sonra emanet memuruna imza karşılığı teslim edilir.

Teslim alınan suç eşyası emanet dairesinin uygun bir yerine ve mümkünse çelik dolap içerisine konur. Eşyanın bozulmaması için gerekli tedbirler alınır.

Zaptolunan emanet eşyasına mahsus makbuz beş nüsha olarak tanzim edilir. İki nüshası soruşturma evrakına bağlanır, iki nüshası eşya ile birlikte emanet memurluğuna verilir ve diğer nüsha Cumhuriyet Savcılığında özel kartonuna konur.

DOSYA TAKİP FORMU

(KENEVİR EKİM OLAYINDA)

	Evet	Hayır
Şüpheli ifadesi alınmış mı?		
Varsa olayın tanıkları dinlenmiş mi?		
Yakalama-gözüaltına alma tutanağı düzenlenmiş mi?		
Sanık karar takip formu düzenlenmiş mi?		
Yakalama işlemi yakınlarına bildirilmiş mi?		
Olay yeri inceleme raporu var mı?		
Olay yerinin görüntüleri çekilmiş mi?		

Arama ve elkoyma veya muh. altına alma tutanağı var mı?		
Numune alınmış mı?		
İmha tutanağı var mı?		
Ziraat mühendisi veya teknisyeni raporu var mı?		